

HAVENSCHAP MOERDIJK

Concept Begroting 2019

Behoort bij het besluit van het Bestuur d.d. 28 juni 2018.

Mij bekend

De netwerksecretaris,

M.A.P.M. Spijkers

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
PROGRAMMA FINANCIERING	4
PARAGRAFEN.....	5
EXPLOITATIEOVERZICHT EN MEERJARENPECTIEF	6
FINANCIËLE POSITIE EN MEERJARENPECTIEF.....	7
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING.....	8
FINANCIERING EN TREASURY	9
BEDRIJFSVOERING.....	12
VERBONDEN PARTIJEN	12
BIJLAGEN	13
KADERNOTA	13
NOTA RESERVES EN VOORZIENINGEN	13
NOTA WEERSTANDSVERMOGEN.....	14
NOTA BEDRIJFSVOERING	14
NOTA VERBONDEN PARTIJEN	14

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2019 van de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk (hierna Havenschap).

Het Havenschap is vanaf 1 januari 2017 een bedrijfsvoeringsorganisatie die alleen nog maar als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV (hierna Havenbedrijf) optreedt.

Deze begroting is geënt op het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Op basis daarvan dient de begroting te bestaan uit:

- Een beleidsbegroting, bestaande uit: een programmabegroting en een aantal verplichte paragrafen;
- Een financiële begroting, bestaande uit: een overzicht van baten en lasten met toelichting en een uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Programma Financiering

Als gevolg van de verzelfstandiging per 1 januari 2017 resteren er geen activiteiten in het Havenschap Moerdijk, behoudens de taken als aandeelhouder en financieringsmaatschappij. Daarom wordt één programma "Financiering" geïdentificeerd.

Doelstelling en taken gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

De taken van het Havenschap betreffen het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden met betrekking tot het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, waaronder het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan deze vennootschap en haar groepsvennootschappen alsmede het verwerven van gronden ten behoeve van het Havenbedrijf.

Verstrekken krediet

Het Havenschap stelt jaarlijks voor het komende jaar een kredietlimiet vast, bij voorkeur gelijktijdig met het vaststellen van haar begroting, maar uiterlijk op 1 augustus van ieder jaar. De hoogte van de kredietlimiet is niet hoger dan het kredietplafond ter grootte van € 280.000.000. Dit is vastgelegd in de kredietovereenkomst tussen Havenschap en Havenbedrijf.

De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning van het Havenbedrijf voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven van het Havenbedrijf.

De kredietlimiet voor 2019 bedraagt exclusief de financiering van het Logistiek Park Moerdijk (hierna te noemen LPM) € 161,7 miljoen (begroting 2018: € 147,1 miljoen). Op het moment dat het Havenbedrijf de begroting voor 2019 heeft vastgesteld zal dit naar verwachting leiden tot het verzoek om een bijstelling van de kredietlimiet voor 2019.

Paragrafen

In het hoofdstuk Paragrafen zijn de volgende onderdelen terug te vinden:

- Exploitatieoverzicht en meerjarenperspectief
- Financiële positie
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering en treasury
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

Omdat het Havenschap geen lokale heffingen en tarieven, geen kapitaalgoederen en geen gronden in bezit heeft wordt in deze begroting geen paragraaf lokale heffingen en tarieven, paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en geen paragraaf grondbeleid opgenomen.

Exploitatieoverzicht en meerjarenperspectief

Programma Financiering	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Totaal 2017-2022
Rente baten	5.812	5.727	5.931	6.037	6.073	6.082	35.662
Garantiepremie	300	300	300	300	300	300	1.800
Overige opbrengsten	1	16	16	16	16	16	81
Totaal baten	6.113	6.043	6.247	6.353	6.389	6.398	37.542
Rente lasten	5.812	5.727	5.931	6.037	6.073	6.082	35.662
Garantiepremie	300	300	300	300	300	300	1.800
Overige kosten	1	16	16	16	16	16	81
Totaal lasten	6.113	6.043	6.247	6.353	6.389	6.398	37.542
RESULTAAT	0	0	0	0	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Het Havenschap kent alleen het programma Financiering. In bovenstaand overzicht zijn de baten en lasten van het programma Financiering voor 2017 tot en met 2022 weergegeven. De begroting 2019 laat een resultaat zien van € 0 omdat alle kosten van het Havenschap doorberekend worden aan het Havenbedrijf.

De rente lasten en rente baten bedragen € 5.931.000.

De garantiepremie bedraagt € 300.000 en geldt als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant, voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen.

De overige kosten en overige opbrengsten bedragen € 16.000 en bestaan met name uit kosten voor de accountantscontrole.

Financiële positie en meerjarenperspectief

	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Beschikbaar op lange termijn						
Eigen Vermogen						
Algemene reserve	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Totaal Eigen Vermogen	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer						
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	6.061	5.665	5.260	4.844	4.417	3.979
Kasgeldleningen (in combinatie met renteswaps)	126.250	127.996	110.750	95.500	80.250	60.000
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	132.311	133.661	116.010	100.344	84.667	63.979
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar						
Kasgeldleningen	2.450	0	31.032	48.467	64.758	85.210
Totaal netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.450	0	31.032	48.467	64.758	85.210
Totaal beschikbaar	232.026	230.926	244.307	246.076	246.690	246.454
Financiële vaste activa						
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265	97.265
Overige uitzettingen met rentetypische looptijd van één jaar of langer	132.311	133.661	116.010	100.344	84.667	63.979
Totaal financiële vaste activa	229.576	230.926	213.275	197.609	181.932	161.244
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar						
Overige verstrekte kasgeldleningen	2.450	0	31.032	48.467	64.758	85.210
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.450	0	31.032	48.467	64.758	85.210
Totaal benodigd	232.026	230.926	244.307	246.076	246.690	246.454
Saldo beschikbaar als werkkapitaal	0	0	0	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Havenschap heeft een bedrag van € 97.265.000 eigen vermogen beschikbaar om niet begrote financiële risico's te kunnen dekken. Dit bedrag is geheel aangewend ten behoeve van de financiële vaste activa (deelneming Havenbedrijf).

Algemene reserves (per 1 januari 2019) € 97.265.000

Het risico voor het Havenschap is het mogelijk afwaarderen op de waarde van de deelneming in het Havenbedrijf. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat van dit laatste sprake zou zijn.

Financiering en treasury

Algemeen

Voor het Havenschap geldt dat de passiva bestaat uit eigen vermogen en vreemd vermogen. Er is dus sprake van financiering met vreemd vermogen. In de kredietovereenkomst is opgenomen dat:

Het Havenbedrijf is gehouden er voor zorg te dragen dat het Havenschap te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de Financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze Financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan het Havenbedrijf te verstrekken.

Aanvullend is het Havenbedrijf verplicht tot betaling van alle kosten die het Havenschap maakt om uitvoering te geven aan de kredietovereenkomst.

Een garantiepremie ter grootte van € 300.000 per jaar als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant. De vergoeding is voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen.

Algemene ontwikkelingen rentebeleid

Het monetaire beleid van de ECB blijft zeer ruim. De effectenaankopen zullen na september 2018 vermoedelijk verder worden verminderd, mogelijk dat dat effect heeft op de officiële tarieven. De korte rente blijft vermoedelijk ook in 2019 nog negatief. De lange rente blijft in 2018 vermoedelijk laag en kan later in het jaar en in 2019 vermoedelijk iets oplopen.

Financieringsbehoefte en –positie

Aan het begin van 2019 bedraagt de financieringsbehoefte van Havenbedrijf Moerdijk NV naar verwachting € 133,7 miljoen. Deze zal in de loop van 2019 naar verwachting oplopen naar € 147 miljoen.

Leningenportefeuille o/g	Bedrag (x € 1miljoen)
Stand per 1 januari 2019	133,7
Nieuwe leningen	13,7
Reguliere aflossingen	0,4
Vervroegde aflossingen	0,0
Renteaanpassing (oud percentage)	0,0
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0,0
Stand per 31 december 2019	147,0

Op basis van deze financieringsbehoefte plus 10% komt de kredietlimiet voor 2019 uit op € 161,7 miljoen

De Raad van Bestuur heeft op 10 december 2007 besloten om toekomstige te ontwikkelen projecten niet meer per project maar op balansniveau te financieren met een variabele lening in combinatie met renteswaps. Een renteswap zet de rente typische looptijd van variabel om naar vast. Hiermee wordt het

risico op rentestijgingen afgedekt. In onderstaand tabel zijn de details van de drie afgesloten renteswaps terug te vinden.

Overzicht renteswaps per 1 januari 2018	Ingangsdatum	Einddatum	Hoofdsom	Restant som 1-1-2019	Afname som 2019	Restant som 31-12-2019	Percentage
Rabobank	26-07-07	01-10-22	26.250	21.000	5.250	15.750	4,8500 vast
Rabobank	15-11-08	01-10-29	50.000	50.000		50.000	4,3600 vast
Deutsche Bank	16-02-09	01-10-23	50.000	50.000	5.000	45.000	3,6875 vast
Totaal			126.250	121.000	10.250	110.750	

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Tussen de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en het Havenschap is een financieringsovereenkomst gesloten met een jaarlijks stilzwijgende verlenging. Deze overeenkomst bestaat uit een kasgeldovereenkomst van maximaal € 145 miljoen zonder beschikbaarheidsgarantie en een krediet in rekening-courant van € 5 miljoen. Naar verwachting zal deze overeenkomst voor 2019 stilzwijgend verlengd worden.

Per 1 januari 2019 zal naar verwachting circa € 133,7 miljoen aan kasgeldleningen opgenomen zijn. Per 31 december 2019 zal dit naar verwachting circa € 147 miljoen zijn.

	Omvang per 01-01-2019	Omvang per 31-12-2019
Kasgeldleningen	133.661	147.042

Alle bedragen x 1.000 euro's (€)

Op basis van een nog op te stellen financieringsbeleid van het Havenbedrijf zal in overleg met het het havenschap hoe de aanvullende financiering ingevuld zal worden.

De restant schuld op de opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 31 december 2019 ca. € 5.260.000.

Vaste geldleningen	Ingangsdatum	Hoofdsom	Restantschuld 1-1-2019	Aflossing in 2019	Restantschuld 31-12-2019
BNG	22-08-2002	3.800	1.368	152	1.216
BNG	15-08-2005	600	356	24	332
BNG	15-08-2005	1.800	1.068	72	996
BNG	01-02-2005	1.000	635	39	596
BNG	15-01-2007	3.250	2.238	118	2.120
Totaal		10.450	5.666	405	5.260

Alle bedragen x 1.000 euro's (€)

Rekening-courant

Voor lopende betalingen kan gebruik worden gemaakt van de afgesloten rekening-courant overeenkomsten:

Rabobank max. faciliteit € 250.000

Bank Nederlandse Gemeenten max. faciliteit € 5.000.000

Tijdelijke belegging beschikbare geldmiddelen

Tijdelijke belegging van beschikbare geldmiddelen doen zich niet voor.

Toetsing aan de normen van de Wet Fido

Het risico van kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenaamde kasgeldlimiet, volgens welke de totale omvang van de vlottende schuld op enig moment aan een maximum is gebonden, zijnde 8,2% van de begrotingsomvang. Voor het Havenschap komt dit in 2019 neer op een bedrag van 8,2% van € 6.247.000 is € 512.000. Het Havenschap sluit alleen maar kasgeldleningen af als hier kortlopende leningen aan het Havebedrijf tegenoverstaan staan. Hierdoor blijft de netto vlottende schuld altijd onder de toegestane kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Terzake van de vaste financiering stelt de wet een norm waaraan het renterisico van de portefeuille als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als renterisiconorm en bedraagt 20% van de begrotingsomvang met een minimum van € 2,5 miljoen. Kasgeldleningen in combinatie met renteswaps worden opgenomen bij de opgave van de renterisiconorm. Het renterisico m.b.t. kasgeldleningen in combinatie met renteswaps doet zich in principe pas voor op de einddatum, of eventueel eerder op een break clause moment van het betreffende renteswap contract. Doelstelling is dat de leningenportefeuille zo wordt gespreid, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. In 2019 vindt geen renteherziening plaats. Op basis van een nog op te stellen financieringsbeleid van het Havenbedrijf zal in overleg met het havenschap hoe de aanvullende financiering ingevuld zal worden. Vandaar dat deze niet in onderstaande tabel is opgenomen.

Het Havenschap voldoet daarmee aan de gestelde norm, zie ook onderstaande tabel:

		2018	2019	2020	2021	2022
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	2.483	0	0	0	0
3b	Nieuwe verstrekte uitzettingen	2.483	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	0	0	0	0	0
5	Betaalde aflossingen	395	405	416	427	438
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	0	0	0
7	Risico op vaste schuld (2 + 6)	0	0	0	0	0
	RENTERISICONORM					
8	Stand van de vaste schuld per 1/1	131.573	133.661	116.010	100.344	84.667
9	Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%	20%
10	Risiconorm van begrotingsomvang (minimaal 2.500)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
	TOETS RENTERISICONORM					
10	Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
7	Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0	0
11	Ruimte (+) c.q. Overschrijding (-) (10-7)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Banken stellen geen eisen bij het verstrekken van kredieten aan het Havenschap, omdat uit artikel 16.1 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk volgt dat de deelnemers garant staan voor door het Havenschap aangetrokken gelden.

Bedrijfsvoering

In het Havenschap vinden, behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf, geen activiteiten plaats.

Het Havenschap heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf. Wat het Havenbedrijf doet voor het Havenschap is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Verbonden partijen

Het Havenschap heeft een 100% belang in het Havenbedrijf.

Bijlagen

In de financiële beleids- en beheersverordening, vastgesteld in de Raad van Bestuur vergadering van 21 december 2016, is in artikel 2 vastgelegd dat:

- De Kadernota;
- De Nota reserves en voorzieningen;
- De Nota weerstandsvermogen;
- De Nota Bedrijfsvoering;
- De Nota Verbonden partijen;

als bijlagen bij de begroting worden gevoegd.

Onderstaande nota's zijn toegespitst op de situatie dat bij het Havenschap behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf, geen activiteiten plaatsvinden. Vandaar dat onderstaande nota's een beknopt van toepassing zijnde uitwerking kennen.

Kadernota

Deze kadernota/-brief gaat in op de kaders waaraan de begroting dient te voldoen.

De begroting en het meerjarenperspectief dienen jaarlijks zelfstandig sluitend te zijn.

De begroting wordt opgesteld in overeenstemming met de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

Nota reserves en voorzieningen

De nota reserves en voorzieningen gaat in op welke reserves en voorzieningen het Havenschap kent en hoe het Havenschap met deze reserves en voorzieningen omgaat.

Op de reserves en voorzieningen zijn o.a. artikel 41 tot en met artikel 45 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) van toepassing.

Reserves zijn onderdeel van het eigen vermogen (artikel 42 BBV). Stortingen en onttrekkingen dienen via de winst- en verliesrekening te lopen en bij de winstbestemming c.q. verliesbestemming ten gunste of ten laste van de betreffende reserve te worden gebracht.

Het Havenschap kent alleen een algemene reserve. Aan dit eigen vermogen is geen specifieke bestemming gegeven (artikel 43 BBV).

Het Havenschap kent geen voorzieningen.

Nota weerstandsvermogen

In deze nota wordt ingegaan op het weerstandsvermogen.

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Havenschap in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen. De algemene reserve wordt volledig aangemerkt als weerstandsvermogen.

Nota Bedrijfsvoering

In deze nota wordt ingegaan op de bedrijfsvoering.

In het Havenschap vinden, behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van het Havenbedrijf, geen activiteiten plaats.

Het Havenschap heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf. Wat het Havenbedrijf doet voor het Havenschap is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Nota Verbonden partijen

In deze nota wordt aandacht geschonken aan partijen waarin het Havenschap zowel bestuurlijk als financieel belang heeft.

Het Havenschap heeft een 100% belang in het Havenbedrijf.